

Kertomus Suomen Radiosähköttäjiliitto r.y:n toiminnasta v:lta 1948.

Joulukuun 31 päivänä 1948 päättynyt toimintavuosi oli järjestyksessään kahdeskymmeneskahdeksas. Liiton uusien sääntöjen tultua virallisesti hyväksytyiksi viime kesäkuun 12 päivänä, muuttui toimintavuosi kalenterivuodeksi. Tästä johtuen kesti nyt päättynyt toimintavuosi, joka alkoi joulukuun 1 päivänä 1947, kolmetoista kuukautta.

Jäsenistö.

Toimintavuoden alussa oli liiton jäsenlukumäärä 379. Vuoden kuluessa on jäsenluettelosta poistettu kaksi jäsentä: omasta pyynnöstään päivämäärällä 1. 1. 1948 eron saanut Martti Valdemar Virtanen ja tammikuun 13 päivänä kuollut Julius Ernst Johansson.

Vuoden kuluessa on 51 uutta jäsentä hyväksytty liittoon: päivämäärällä 12. 12. 1947 Johannes Evert Lehtinen entisellä jäsennumerolla 56; 16. 12. 47 Viljo Esko Eemeli Nurminen jäsennumerolla 528; 23. 12. 47 Tor/Erik Eriksson jäsennumerolla 529; 31. 12. 47 Ahto Reino Lehmusvaara entisellä jäsennumerolla 43; 1. 1. 1948 Jorma Maunula

radiosta on tehty todella täydellinen ja ensiluokkainen suur-rannikkoasema, joka nyt voi entistäkin varmemmin palvella rikkaan merenkulkumaan liikkuvaa lennätinliikennettä.

* * *

Varavalokysymys on ruotsalaisilla kauppalaivoilla ratkaistu taloudellisesti. Heillä on laivoillaan kalilipeäakkumulaattorit, joista työajan päätyttyä otetaan virtaa ja jaetaan kaikkialle laivaan satamissa oltaessa. On laskettu tämän tulevan halvemmaksi. Lyijyakkumulaattoreista on luovuttu monistakin syistä. Kaliakut eivät vahingoitu yli-varauksesta kuten lyijyparistojen on laita. Niitä voidaan siekailematta varata "kiihdytetyllä varauksella" edellyttäen, ettei niitten lämpötila ylitä + 45° C. N.s. "boosting"-eli voimavaraus tapahtuu siten, että paristo varataan suhteellisen lyhyessä ajassa käyttäen suurta virranvoimakkuutta. Alhaiset lämpötilat eivät myöskään pysty vahingoittamaan tahi lyhentämään kaliakkujen ikää. Kaiken ylläolevan lisäksi ne ovat moninverroin helpommat hoitaa. Paristonestekään ei ole läheskään niin syövyttävää kuin rikkihapon ja voidaan se käsistä ja vaatteista poistaa happoa neutralisoivalla boorihapolla.

Kaikki ruotsalaiset radioasemat ovat m.m. varustetut vahvarakenteisilla kaliakuilla.

* * *

Koskahan suomalaiset laiva-asemat saavat n.s. halvat standardisähkeet. Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa näitä — myös ABC-sähkeitten nimellä tunnettuja — käytetään hyvin ahkerasti. Maksu tällaiselta sanomalta on vain 5 Rkr. A- eli tervehdys-sähkeitä on puolensataa. Tässä esimerkki: = A 14 = med svunna soliga barnaår i tack-samt minne sänder jag Mor en innerlig hälsning. Ryhmä B:ssä, onnittelusähkeissä tapaa runojakin kuten sähke = B 29 = Gratulerar på namnsdagen min älskade fruga, på tusen mils avstånd för Dig vill jag buga. Juhlapäivien johdosta lähetettävät kuuluvat viimeiseen ryhmään. Esim. = C 27 = Mina tankar gå till Eder i helgen med innerliga önsknningar om glad Jul och allt gott under det kommande året!

entisellä jäsennumerolla 463; 5. 1. 48 Uno Wolmar Westlund entisellä jäsennumerolla 112; 14. 3. 48 Frej Arvid Ahlqvist jäsennumerolla 530; päivämäärällä 24. 4. 1948 Seppo Ilmari Aarnio jäsennumerolla 531, Ake Waldemar Berndtson 532, Pentti Kalevi Eskola 533, Eero Johannes Heiniö 534, Pentti Johan Hovinmaa 535, Heikki Ilmari Huhtinen 536, Leo Olavi Hämäläinen 537, Erkki Juhani Härmä 538, Aimo Artturi Järvelä 539, Jouko Juhani Järvi 540, Olli Päiviö Karhio 541, Arvo Einar Pietari Kinnunen 542, Raimo Antero Lehtonen 543, Pontus Raimond Lemberg 544, Jorma Tapani Liikkanen 545, Heimo Henrik Lindell 546, Kaj Artur Lindström 547, Toivo Verner Lumio 548, Taisto Olavi Luoto 549, Pohto Ilmari Mervi 550, Antti Robert Nojomaa 551, Tarmo Pelleruo Nuotio 552, Esko Matias Pasanen 553, Arvo Poppeli Poijärvi 554, Väinö Severi Poutiainen 555, Aulis Herbert Rasinkoski 556, Jaakko Antero Ruusunen 557, Erkki Salokangas 558, Tauno Armas Silmunen 559, Rolf Erik Jerker Sjöberg 560, Paavo Olavi Särkisilta 561, Jorma Aukusti Tolonen 562, Yrjö Nikolai Tuominen 563, Olavi Einar Tuovila 564, Yrjö Gunnar

Tämän noin puoleentoistasataan eri tilaisuuteen sopivan ABC-sähkekirjasen on toimittanut Kuninkaallisen Lennätinhallituksen Radiotoimisto. Aineisto saatiin lennätin-virkailijoilta ja radiosähköttäjiltä, joille julistettiin kilpailut rahapalkintoineen.

Eiköhän meidän Radiokonttorimme voisi järjestää samanlaisia ja siten omalta osaltaan lisätä siirtyvän liikenteen sähkösanomanvaihtoa. Kilpailuajan pitäisi olla vähintään kolme kuukautta, jotta kaikki asiasta kiinnostuneet ehtisivät mukaan. (Eikä kaikkia ensipalkintoja saisi antaa Postitalon IV kerrokseen Antero Kajanolle!)

Ainakin allekirjoittaneen mielestä tällainen ABC-järjestelmä hyvin puolustaa paikkaansa lyhyenkuivien ja virallistuntuisten "tynkäsähkeitten" rinnalla.

* * *

Tulipa käytyä Bilbaon suurella härkätaisteluaareenalla. Kolmen tunnin kuluessa matadorit, toreadorit, bandellerot ja picadorit teurastivat kuusi upeata härkää.

Mitään niin raakaa, niin älyttömän alkukantaista eläin-räikkäystä en olisi luullut Euroopassa näkeväni. Mitä enemmän verta ruiski, mitä syvemmillä eläinparan kehos-palavat raketit räjähtelivät, sitä enemmän kansa huusi, sitä useammin kulautettiin viiniä leileistä.

Kun sitten härkäparka on menettänyt suonistaan pulpuilleen veren kentälle, eikä enään jaksa nousta, tuodaan paikalle kuusi valkeata, komeasti koristettua hevosta, jotka vinhaa vauhtia kiidättävät tämän areenan ulkopuolelle. Uusi ärsytetty eläin tuodaan kentälle ja niin alkavat koreasti kirjaillut, tanssivat pellet uuden teurastus-seremonian. Keihäät uppoavat härän kupeisiin, piikkejä isketään selkään, raketit räjähtävät keuhkojen kohdalla, liha irtaoo, verta valuu ja sieraimista tulee raketinkäryä ja savua.

Espanjalainen on haltioissaan. Suomalaista se tympäisee. Pettyneenä luikertelen sivukatuja laivaani, sillä suomalaisilla ei ole maihinmeno-oikeutta, koska Francon hallitus pitää Suomea vieraan vallan valvonnan alla olevana.

Bilbaossa Joulunaattona 1948.

Turunen 565, Oiva Kalevi Vanhanen 566, Bengt Erik Johannes Westren-Doll 567, Eero Rudolf Virtanen 568, Harry Einar Yletyinen 569; päivämäärällä 8. 6. 1948 Arvo Iivari Koponen 570; 28. 7. 48 Aune Mirjam Eskola 571 ja Terttu Marjatta Kari 572; 3. 9. 48 Kalle Kalevi Korvenoja 573 ja 6. 10. 48 Elmo Eskil Ketola jäsennumerolla 574.

Jäsenlukumäärä on lisääntynyt 49:llä, ollen nyt 428. Laivasähköttäjinä suomalaisissa laivoissa toimi näistä 122 ja ulkolaisissa, etupäässä ruotsalaisissa laivoissa 16. Liikenneilmailussa palveli 11 sähköttäjää, jäänmurtaajissa 6 ja erilaisissa maatoimipaikoissa 239. Sotien aikana ulkomaille jääneistä 36:sta laivasähköttäjästä on edelleen ulkomailla 18. Vapaita sähköttäjiä oli vuoden päättyessä 16.

Laivaradiosähköttäjien työehtosopimukset.

Toimintavuoden alussa oli voimassa huhtikuun 15 päivänä 1947 hyväksytty työehtosopimus, jota palkkojen osalta oli muutettu marraskuun alusta lähtien. Alin palkka A-ryhmässä oli tällöin mk 14.300:— ja ylin mk 20.200:—, B-ryhmässä vastaavasti 14.700:— ja 20.600:—, sekä C-ryhmässä mk 15.400:— ja mk 21.200:—. Kun työehtosopimukseen oli katsottu eräissä kohdissa olevan syytä saada aikaan korjauksia, irtisanoi liitto sopimuksen päättäväksi 31 päivänä tammikuuta 1948.

Neuvottelut uudesta sopimuksesta aloitettiin helmikuun alussa ja vasta maaliskuun 28 päivänä allekirjoitettiin uusi, helmikuun 1 päivästä voimaan tullut työehtosopimus. Kun sopimuksen indeksia koskeva määrittely osoitautui kuitenkin epätasälliseksi ja epäoikeudenmukaiseksi, ehdotti liitto huhtikuun 19 päivänä yhdessä toisten päällystöjärjestöjen kanssa uusien neuvottelujen aloittamista siitä. Kesäkuun 22 päivänä päästiin neuvotteluissa tulokseen, jonka mukaan palkkoja korotettiin takautuvasti huhtikuun 1 päivästä lähtien 5 ½ %:lla. Tämän korotuksen jälkeen oli alin palkka A-ryhmässä mk 15.100:— ja ylin 21.300:—, B-ryhmässä vastaavasti mk 15.500:— ja mk 21.750:—, sekä C-ryhmässä mk 16.250:— ja mk 22.450:—, jotka palkat olivat voimassa vielä vuoden päättyessä.

Marraskuun 30 päivänä irtisanoi liitto työehtosopimuksen päättäväksi tammikuun 31 päivänä 1949. Neuvottelut uudesta sopimuksesta, jotka alkoivat joulukuun 22 päivänä, jatkuvat.

Liikenneilmailuradiosähköttäjien työehtosopimus.

Toimintavuoden alussa oli lentosähköttäjillä voimassa liiton ja Aero Oy:n välillä joulukuun 10 päivänä 1947 hyväksytyn sopimuksen mukaiset palkat, jotka tulivat voimaan takautuvasti lokakuun 1 päivästä lähtien. Näihin palkkoihin tuli tammikuun 1 ja huhtikuun 1 päivänä 1948 palkkaindeksin nousun aiheuttamat korotukset. Työehtosopimuksen muista kohdista jatkettiin neuvotteluja edelleen ja vasta marraskuun 13 päivänä allekirjoitettiin uusi, takautuvasti 1 päivästä tammikuuta 1948 lähtien voimassa oleva työehtosopimus, joka on edelleen voimassa.

Maaradiosähköttäjien palkat.

Liiton ja posti- ja lennätinhallituksen välillä käytyjen neuvottelujen tuloksena aloitettiin kaikille ilmailuviestijä rannikkoradioasemilla toimiville radiosähköttäjille maksaa syyskuun 1 päivästä 1947 lähtien kahden palkkausluokan korotusta vastaava summa kaikkine lisineen ja luvattiin tätä plh:n puolesta maksaa toistaiseksi ja niin kauan, kunnes lopullisen palkkausluokkiin sijoittamisen kautta palkat saadaan vastaavalla tavalla järjestetyksi. Tästä huolimatta keskeytettiin näiden palkkalisien maksaminen tammikuun 1 päivästä 1948 lähtien. Syntyneen tilanteen johdosta plh:n ja liiton välillä helmikuun 29 päivänä käytyjen neuvottelujen jälkeen esitti plh maaliskuun 1 päivänä Kulkulait. ja y. töiden ministeriölle lähettämässään kirjelmässä p.o. radiosähköttäjille maksattujen keskeytynneiden palkkalisien uudelleen maksamista takautuvasti 1. 1. 1948 lähtien.

Kun kysymyksen ratkaiseminen edelleen viipyi, kääntyi liitto toukokuun 15 päivänä kirjelmällä Kulkulaitosten ja

yleisten töiden ministeriön puoleen asiassa, sekä selosti lisäksi syntyneitä tilannetta lähetystökäynnillä silloiselle kulkulaitosministeri Kaijalaiselle. Toukokuun 31 päivänä päivätyssä kirjelmässään ilmoitti Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö plh:n kautta liitolle, että ministeriö on tehnyt v. 1949 tulo- ja menoarvioesityksen yhteydessä Valtiovarainministeriölle esityksen riittävän määrärahan ottamiseksi vuoden 1949 tulo- ja menoarvioon p.o. lisäpalkkioiden maksamista varten ja sisällyttänyt tämän omaan tulo- ja menoarvioesitykseensä.

Vaikkakin p.o. viran tai toimen haltijat jäivät täten v. 1948 aikana kokonaan ilman heille jo aikaisemmin neljän kuukauden aikana maksettua ja jatkuvasti maksettavaksi luvattua palkkalisää, tyytyivät he tästä huolimatta palkkauskysymyksensä tällaiseen järjestykseen siinä vaiheessa.

Viime lokakuun lopussa sai liitto kuitenkin asiaa Kulkulaitosministeriöstä tiedusteltuaan hämmästykseseen kuulla, ettei valtion vuoden 1949 tulo- ja menoarmioon oltu otettukaan luvattua määrärahaa p.o. palkkalisien maksamista varten vuoden 1949 alusta lähtien. Tämän johdosta kävivät liiton edustajat marraskuun 2 päivänä neuvottelemassa asiasta kulkulaitosministeri Peltosen luona ja marraskuun 4 päivänä ministeri Aaltosen luona, ja luvattiin liitolle tällöin sekä Kulkulaitosministeriön että Valtiovarainministeriön puolesta koettaa saada luvattu määräraha vielä myönnettyksi. Toimintavuoden päättyessä ei asiaa oltu kuitenkaan vielä lopullisesti ratkaistu.

Jäänsärkijäin radiosähköttäjien palkat.

Joulukuun 20 päivänä 1947 päättäneissä neuvotteluissa Merenkulkuhallituksen kanssa hyväksyttiin jäänsärkijä-radiosähköttäjille purjehduskautena maksettavien toimirahojen suuruus joulukuun 1 päivästä 1947 lähtien. Toimirahat mukaanluettuna vastaavat jäänsärkijäin radiosähköttäjien palkat purjehduskautena työehtosopimuksen mukaisia matkustajalaivan sähköttäjien palkkoja.

Toimipaikkatilanne.

Vuoden alussa oli sellaisia aluksia, joissa määräysten mukaan pitää olla radiosähköttäjä yhteensä 115. Ulkolaisissa, etupäässä ruotsalaisissa aluksissa oli tällöin 23 suomalaista laivasähköttäjää toimessa. Toimintavuoden alussa oli vapaita radiosähköttäjiä 11 ja kun huhtikuun lopussa päättäneiltä radiosähköttäjäkursseilta valmistui noin 40 uutta radiosähköttäjää, näytti tilanne purjehduskauten alkaessa siltä, että suurin osa tällöin vapaina olevista sähköttäjistä joutuisi hyvinkin pitkän ajan odottamaan tointa. Paikanvaihdoksia laivoihin on kuitenkin ollut vuoden mittaan erittäin runsaasti, yhteensä 117, joten työttömyyttä pitemmäksi ajaksi ei ole ilmennyt. Kun lisäksi maaradioasemille on voitu sijoittaa osa vapaina olevista, ovat viime kevään kurssilaisetkin toimintavuoden loppuun mennessä jo suurimmalta osaltaan voitu sijoittaa toimipaikkoihin. Vuoden päättyessä oli suomalaisissa kauppa- ja matkustajalaivoissa toimessa 122 radiosähköttäjää, joten radiosähköttäyslaitteilla varustettujen alusten lukumäärä on vuoden kuluessa lisääntynyt 7:llä. Ulkolaisissa laivoissa toimivia oli 16 ja vapaina 16. Eräitä harvoja poikkeuksia lukuunottamatta ovat avoimna olleet toimipaikat täytetyt liiton välityksellä.

Äänenkannattaja.

Liiton ja Suomen Radioamatööriliiton yhteistä äänenkannattajaa Radio OH:ta on toimintavuoden aikana julkaistu seitsemän numeroa. Ensimmäinen näistä oli edellisen vuoden viimeinen numero 6 ja kuluneena vuotena ilmestyneet kuusi numeroa. Lehden vastaavana toimittajana on ollut Y. Luomanmäki SR:stä ja toimitussihteerinä K. S. Sainio SRAL:stä. Toimituskuntaan ovat lisäksi kuuluneet V. Saarman, A. Sinkkonen ja E. Koivisto SR:stä ja K. Ahti, V. E. Kilpinen ja A. Häkkinen SRAL:stä. Lehden ilmoitushankinnoista on huolehtinut Y. Luomanmäki ja tilauksista sekä taloudenhoidosta E. Koivisto. Liiton jäsenille on lehti lähetetty maksutta, ulkopuolisilta on

tilausmaksu vuosikerralta ollut mk 125:— ja irtonumeroiden hinta mk 25:—.

Painatuskustannukset nousivat yhteensä mk:aan 158.619:—. Lehti-ilmoituksista ja tilauksista saatut tulot huomioonottaen jäi painatuskustannusten loppusummaksi kummankin liiton osalle mk 47.397:—.

Tässä yhteydessä esittää lehden toimituskunta parhaimmat kiitokset kaikille lehteen kirjoituksia lähettäville, toivoen samalla jatkuvaa avustusta tässä suhteessa.

Jäsenmaksut.

Laivoissa ja liikenneilmailussa toimivien jäsenmaksu on kuluneena vuotena ollut mk 2.250:— ja vakinaisesti muualla toimessa olleilta mk 600:—, joihin maksuihin sisältyy myös liiton äänenkannattajan hinta mk 125:—. Oseista kehoituksista huolimatta oli toimintavuoden päättyessä vielä 142 jäsenellä jäsenmaksut maksamatta, vastaavan luvun ollessa edellisen toimintavuoden päättyessä 109.

Muu toiminta.

Lontoossa alkoi viime huhtikuussa kansainvälinen konferenssi, jossa käsiteltiin eri maiden tekemiä muutosehdotuksia kansainväliseen sopimukseen ihmishengen turvaamisesta merellä. Suomen taholta tehtävien muutosehdotusten käsittelyä varten aloitti merenkulkuhallituksen, eri merenkulkijajärjestöjen ja laivanvarustajien edustajien muodostama toimikunta työnsä tammikuun 26 päivänä, saaden sen valmiiksi helmikuun 14 päivänä. SR:n puolesta esitetyt muutosehdotukset turvallisuussopimukseen tulivat tässä toimikunnassa suurin piirtein hyväksytyiksi. Tärkeimpinä näistä mainittakoon ehdotus tonnirajan alentaminen 1600 br.re.tonnista 1000 br.rek.tonniin radiosähkötyslaitteiden pitovelvollisuuteen nähden, sekä vähintään 8 tunnin radiopäivystysaika kaikissa niissä aluksissa, joissa pitää olla radiosähkötäjä. SR:ää edusti toimikunnassa sihteeri.

Helmikuun 2 päivänä päivätyssä kirjelmässä ilmoitti IFR liitolle, että helmikuun 27 päivänä alkaa Kööpenhaminassa konferenssi, jossa tullaan käsittelemään IFR:n taholta tehtäviä, radiolaitteita ja radiosähkötäjiä koskevia muutosehdotuksia Lontoon turvallisuuskonferenssia varten, sekä lisäksi m.m. IFR:n suhdetta kansainväliseen kuljetustyöväenliittoon. Samalla pyydettiin SR:ää lähettämään edustajansa tähän tärkeään kokoukseen.

Helmikuun 8 päivänä pitämässään kokouksessa piti liiton johtokunta yksimielisesti tarpeellisenä, että liittomme on edustettuna mainitussa konferenssissa, jossa IFR:n kanta turvallisuussopimuksen radiota koskeviin kohtiin määritellään. Tämän päätöksen perusteella edusti SR:ää mainitussa konferenssissa liiton sihteeri.

Tärkeimmistä konferenssin päättämistä muutosehdotuksista ihmishengen turvaamista merellä koskevaan sopimukseen mainittakoon:

Kaikissa kansainvälisillä matkoilla liikennöivissä 1000 br-rek.tonnin vetoisissa ja sitä suuremmissa aluksissa tulee olla radiosähkötyslaite.

Kaikki 200—100 br.rek.tonnin vetoiset alukset on varustettava radiopuhelinlaitteilla.

Radiopäivystystä on pidettävä kaikissa 1000—3000 br.rek.tonnin vetoisissa aluksissa vähintään 8 tuntia vuorokaudessa ja 3000—5500 br-rek.tonnin vetoisissa aluksissa 16 tuntia, sekä yli 5500 br.rek.tonnin vetoisissa aluksissa keskeytymättä.

Itsetoimiva hälyytin laivassa ei saa korvata radiosähkötäjiä edellämainitun mukaisesti suoritettavassa radiopäivystyksessä.

Kaikissa radiosähkötyslaitteilla varustetuissa aluksissa tulee olla radiosuuntinlaitteita ja vähintään yksi erillinen radioasema, jonka voi ottaa mukaan pelastusveneeseen.

Radiotutkan teknillinen hoito aluksessa katsottiin kuuluvan radiosähkötäjälle, kun taas sen varsinainen käyttö kuuluu laivan ohjauksesta huolehtivalle päällystölle.

Liittomme kannalta katsoen muodostui henkilökohtainen kosketus veljesjärjestöjemme edustajiin antoisaksi ja uusia näköaloja avartavaksi, varsinkin kun liittomme edel-

lisestä osallistumisesta IFR:n kokoukseen oli kulunut jo lähes 20 vuotta.

Kun varsinkin pohjoismaiden radiosähkötäjäliittojen toimintaa koskevat kysymykset ja edut ovat useissa suhteissa samanlaisia, hyväksyttiin Ruotsin veljesjärjestön edustajan samassa tilaisuudessa tekemä ehdotus läheisemmän yhteistyön aikaansaamiseksi neljän pohjoismaan radiosähkötäjäjärjestön kesken siten, että kunakin vuonna pidetään yhteinen neuvottelutilaisuus vuorotellen kunkin pohjoismaan pääkaupungissa. Tällöin voidaan perusteellammin tutustua kaikkiin ajankohtaisiin liittojemme toimintaa koskeviin kysymyksiin, kuten m.m. työehtosopimusten tarkistuksiin, ja sopia yhdenmukaisista menettelytavoista.

Helmikuun 11 päivänä Posti- ja lennätinhallituksessa pidetyssä neuvottelutilaisuudessa käsiteltiin liiton 19 päivänä marraskuuta 1947 tekemää ehdotusta Helsingin radioaseman radiokeskuksesta toimivien kontrollöörien ja ekspeditöörien palkkojen koroittamisesta. Tällöin hyväksyivät plh:n edustajat omasta puolestaan liiton ehdotuksen sellaisenaan.

Kauppa- ja teollisuusministeriölle helmikuun 23 päivänä lähettämässään kirjelmässä ehdotti liitto kauppamerenkulun radioasiantuntijan valitsemista Suomen edustajistoon Lontoon turvallisuuskonferenssiin. Myöhemmin Kauppa- ja teollisuusministeriöltä liitolle saapuneen tiedon mukaan oli ministeriö puolestaan ehdottanut tällaisen edustajan valitsemista mainittuun konferenssiin, mutta oli Ulkoasiainministeriö jättänyt ehdotuksen huomioonottamatta taloudellisten syiden vuoksi.

Sosiaaliministeriön maaliskuun 1 päivänä järjestämässä tilaisuudessa tiedusteltiin eri merenkulkijajärjestöjen ja varustajayhdistysten edustajien mielipidettä Merityökomitean laatimista asetusehdotuksista, jotka koskevat merimiesten vuosiomaa ja asuntoja aluksissa, sekä näiden asetusten ratifioimisesta. SR:n, samoin kuin toistenkin merenkulkijajärjestöjen puolesta ehdotettiin mainitut asetukset ratifioitavaksi, kun sen sijaan varustajayhdistysten taholta vastustettiin sitä.

Huhtikuun 18 päivänä järjesti liitto radiosähkötäjäkurssilaisille kahvitilaisuuden Upseerikerholia, jossa liiton edustajat selostivat liiton toimintaa ja radiosähkötäjän ammatin yhteydessä olevia asioita.

Kesäkuun 9 päivänä Merenkulkuhallitukselle lähettämässään kirjelmässä ehdotti liitto, että Merenkulkuhallitus ensi tilassa peruuttaisi matkustaja-alus Per Brahele myöntämänsä erivapauden radiosähkötyslaitteiden pitovelvollisuudesta. Myöhemmin liitolle lähettämänsä ilmoituksen mukaan muutti Merenkulkuhallitus m/a Per Brahele toistaiseksi myöntämänsä erivapauden siten, että se on voimassa vain vuoden 1948 loppuun saakka.

Syyskuun 20 päivänä 1947 ehdotti SR Kulkulaitosministeriölle, että Posti- ja lennätinlaitoksen palvelevan viran tai toimen tahi ylimääräisen toimen haltijan vuosiomaan oikeuttavaksi ajaksi saataisiin lukea myös se aika, jonka asianomainen henkilö kansainvälisen radiosähkötäjätytönnon suorittettuaan on palvellut liikkuvassa aluksessa radiosähkötäjänä. Liitolle saapuneen ilmoituksen mukaan on Kulkulaitosministeriö käsitellyään asian toukokuun 31 päivänä 1948 katsonut, ettei anomus ministeriön puolelta anna aihetta toimenpiteisiin. Mainittakoon, että liiton tekemän ehdotuksen jälkeen on vuosiломamääräyksiä muutettu siten, että ylimääräisillä on nyt edullisemat vuosiomaedut kuin aikaisemmin.

Syyskuun 6 päivänä saapuneessa kiertokirjeessä pyysi IFR kutakin jäsenjärjestöänsä hankkimaan lausunnon maansa laivanpäällystöliitolta n.s. perämiessähkötäjäjärjestelmästä. Suomen Laivanpäällystöliitto asettui antamassaan lausunnossa ehdottoman kielteiselle kannalle perämiessähkötäjäjärjestelmän soveltamisesta käytäntöön.

Joulukuun 1 päivänä päivätyssä IFR:n kiertokirjeessä selostettiin IFR:n (kansainvälisen kuljetustyöväenliiton) merenkulkuosaston Geneven konferenssissa marraskuun 22—24 p:nä 1948 tekemää päätöstä, jonka mukaan kaikkien merenkulkijajärjestöjen on ryhdyttävä sellaisiin valmistaviin toimenpiteisiin, että niin pian kuin mahdollista,

mutta viimeistään 31. 12. 1950 jälkeen perämiessähkötäjäjärjestelmä saadaan kokonaan pois käytännöstä.

V. 1946 asetettu Merityökomitea hajoitettiin viime syyskuussa sen vuoksi, että siitä oli aikaisemmin eronnut Suomen Merimies-Unionin edustaja. Koska saatujen tietojen mukaan päällystöjärjestöjen edustusta uudessa Merityökomiteassa tulitaisiin vähentämään, esitti SR yhdessä toisten päällystöjärjestöjen kanssa syyskuun 8 päivänä tehdylle lähetystökokäynnillä Sosiaaliministerille toivomuksen, että myös uuteen Merityökomiteaan nimitettäisiin oma edustaja kustakin eri päällystöjärjestöstä. Tästä huolimatta vähennettiin päällystöjärjestöjen edustusta uudessa, lokakuussa asetussa Merityökomiteassa siten, että vain Suomen Konemestariiliitto tuli siinä edustetuksi. Näin ollen jäi SR kuten Suomen Laivanpäällystöliittokin valille omaa edustajaa mainitussa komiteassa. Tarvittaessa tulee Merityökomitea kuitenkin kuulemaan asian tuntijoina siitä poisjätettyjen liittojen edustajia, kuten jo on tapahtunutkin.

Sen johdosta, että posti- ja lennätinlaitoksen radioasemilla on jatkuvasti vuodesta vuoteen pidetty suuri osa radiosähkötäjistä joko ylimääräisinä tai tilapäispalkalla, ehdotti SR kesäkuun 15 päivänä lähetystökokäynnillä plh:n pääjohtajalle, että plh ryhtyisi kiireellisiin toimenpiteisiin kaikkien ilmailuviesti- ja rannikkoradioasemilla tilapäisvirkallijoina toimivien virkojen muuttamiseksi ylimääräisiksi ja vastaavasti ylimääräisinä toimivien virkojen muuttamiseksi vakinaisiksi. Plh:n pääjohtaja, tutustuttuaan liiton laatimaan tilastoon nykyisistä viroista p.o. asemilla, lupasi tehdä voitavansa asian korjaamiseksi mikäli mahdollista jo seuraavan vuoden alusta. — Ehdotuksen johdosta oli plh liiton saamien tietojen mukaan valtiovarainministeriön järjestelyosastolle tekemässään esityksessä ehdottanut kuitenkin vain pienen osan jo olevista ylimääräisistä toimista vakinaistettaviksi ja uusia ylimääräisiä toimia oli ehdotettu perustettavaksi vain ylimmissä palkkausluokissa. Vieläpä oli ehdotettu perustettavaksi sellaisia uudennimisäkin toimia, jotka ehdotetussa palkkausluokkiin sijoituksessa huomattavasti alitaisivat sen palkkatason, jonka plh aikaisemmissa esityksissään on katsonut kansainvälisille radiosähkötäjille välttämättömäksi. Tämän johdosta teki liitto lokakuun 28 päivänä plh:lle jättämässään kirjelmässä yksityiskoh-taisen ehdotuksen vuoden 1949 alusta perustettaviksi uusiksi vakinaisiksi ja ylimääräisiksi viroiksi.

Koska viime syyskuussa hajoitettun Merityökomitean enemmistön hyväksymä ja Valtioneuvostolle jättämä ehdotus uudeksi merityöaikalaiksi tietäisi eräissä tapauksissa merimiesten nykyisten etujen supistamista, jätti SR yhdessä S. Konemestariiliiton ja S. Merimies-Unionin kanssa marraskuun 2 päivänä Valtioneuvostolle uuden ehdotuksen merityöaikalaiksi. Ehdotus jätettiin mainittujen järjestöjen yhteisellä lähetystökokäynnillä pääministeri Fagerholmille toivomuksella, että Valtioneuvosto kiireellisesti jättäisi eduskunnalle tämän sisältöisen ehdotuksen uudeksi merityöaikalaiksi.

Kuten jo tämän toimintakertomuksen alussa tuli mainituksi, tulivat liiton kokonaan uusitut säännöt voimaan viime kesäkuun 12 päivänä. Huomattavimpina muutoksina uusissa säännöissä mainittakoon liiton hallituksen jäsenlukumäärän lisääminen entisestä kolmesta jäsenestä viiteen jäsenene, toimintavuoden muuttuminen kalenterivuodeksi, sekä hallituksen vaalitavan muuttuminen siten, ettei eroava hallitus omasta puolestaan tee ehdotusta uuden hallituksen jäseniksi.

Syyskuun 30 päivänä antoi SR Sosiaaliministeriölle sen pyytämän lausunnon Merityökomitean ehdotuksesta uudeksi merityöaikalaiksi.

Huomionosoituksia.

Tammikuun 3 päivänä luovutettiin SR:n kunniajäsenelle Yrjö Luomanmäelle liiton lahjana kaksi nojatuolia kiitollisuuden osoitukseksi hänen pitkäaikaisesta menestysellisesti toiminnastaan liiton puheenjohtajana.

Lokakuun 15 päivänä jätettiin SR:n puolesta liiton kunniajäsenelle ja kunniapuheenjohtajalle Weiho Meklinille onnitteluaadressi hänen 50-vuotispäivänsä johdosta.

Toimipaikkojen vaihdokset laivoissa

ajalla 1. 12. 48—31. 1. 49.

1. 12. 48	Nurminen Uno s/s Inkeri Nurminen
1. 12. 48	Ruusunen Jaakko s/s Aino Nurminen
2. 12. 48	Luukinen Eero s/s Helmi L.
8. 12. 48	Keisteri Aarne s/s Nordtjernan (v.a.)
11. 12. 48	Rautavaara Osmo s/s Avenir
15. 12. 48	Meklin Weiho j/s Sisu
15. 12. 48	Huhtinen Heikki s/s Navigator
16. 12. 48	Leppäranta Reino s/s Airisto
16. 12. 48	Särkisilta Olavi s/s Dagmar
17. 12. 48	Nurmela Toivo s/s Otto H.
29. 12. 48	Heiniö Kyösti s/s Askö
30. 12. 48	Klippa Lars s/s Veli Ragnar
3. 1. 49	Vihersalo Osmo s/s Wanda
7. 1. 49	Elomaa Tauno s/s Anja
11. 1. 49	Sutinen Veikko s/s Dagmar
13. 1. 49	Keisteri Aarne s/s Bore IX
31. 1. 49	Juntunen Tauno s/s Hamina

Vapaita 1. 2. 1949.

Johansson Wolmar; Karhio Olli; Tuominen Yrjö; Yletyinen Harry; Härkönen Aulis; Luhala Harald; Lehtio Ossian; Lähde Aarre; Kinnunen Tarmo; Marjamäki Martti; Kirsimaa Veikko; Saarinen Antti; Kairio Aatto; Lippinen Taisto; Sucksdorff Jean; Elo Keijo; Tyrväinen Mauno; Lehtimäki Yrjö; Järvi Jouko; Huhtanen Leo; Särkisilta Olavi; v. Zansen Runar.

Vuoden aikana on liitto lähettänyt onnittelusähkeen useille huomattaville maamme kauppamerenkulun ja radiotoiminnan edustajille heidän merkkipäivinä.

Kirjeenvaihto.

Saapuneiden kirjeiden lukumäärä on kuluneen toimintavuoden aikana noussut 732, vastaten edellisenä vuonna 591 ja lähetettyjen kirjeiden lukumäärä 2130, niiden lukumäärän ollessa viime vuonna 2039, eli yhteensä 2862. Lisäys edelliseen vuoteen verrattuna 232. Lähetettyjä kiertokirjeitä oli vuoden aikana 10.

Kokoukset.

Liiton ylimääräinen kokous sääntöjen muutosta varten pidettiin huhtikuun 25 päivänä. Liiton hallitus on toimintavuoden aikana kokoontunut 14 kertaa seuraavina aikoina: 30/1; 8/2; 22/2; 14/3; 28/3; 22/4; 23/4; 28/4; 11/6; 13/8; 29/11; 28/10; 26/11 ja 13/12.

Näiden lisäksi on liitto ollut edustettuna lukuisissa Valtion viranomaisten, eri yhdistysten ja merenkulkijajärjestöjen kanssa pidetyissä neuvottelutilaisuuksissa.

Liiton toimisto on ollut edustettuna asunnon yhteydessä Helsingissä Kapteeninkatu 24.

Liiton hallituksen vakinaisina jäseninä ovat olleet: puheenjohtajana Martti Tuhkanen, varapuheenjohtajana Torsti Virta, sihteerinä Erkki Koivisto ja hallituksen jäsenenä Vilho Pihlava ja Eino Seppänen, sekä varajäsenenä: Aarne Salonen, Tauno Pohjola, Olavi Leino, Kalevi Korhonen ja Arvid Sinkkonen.

Vaikkakin ylläoleva selostus on pitänyt rajoittaa koskemaan vain eräitä tärkeitä kohtia liiton toiminnassa kuluneena vuotena, käynee siitä kuitenkin selville pääpiirteet sen yhä laajemmaksi ja monipuolisemmaksi kehittyneestä toiminnasta jäsenkuntansa etuja ajavana järjestönä.

Helsingissä, joulukuun 31 päivänä 1948.

Suomen Radiosähkötäjäliitto r.y:n hallituksen puolesta:

Erkki Koivisto, sihteeri.

SUOMEN RADIOSÄHKÖTÄJÄLIITTO r.y.

Toimisto: Kapteenink. 24. C. 23, puh. 22830 Helsinki. Sähkeosoite: Radioliitto.

Hallitus: puh. johtaja Martti Tuhkanen, varapuh. joht. Vilho Pihlava, sihteeri Erkki Koivisto, hallituksen jäsenet Eino Seppänen ja Arvid Sinkkonen. Varajäsenet: Kalevi Korhonen, Olavi Leino, Tauno Pohjola, Aarne Salonen ja Esko Tanskanen.